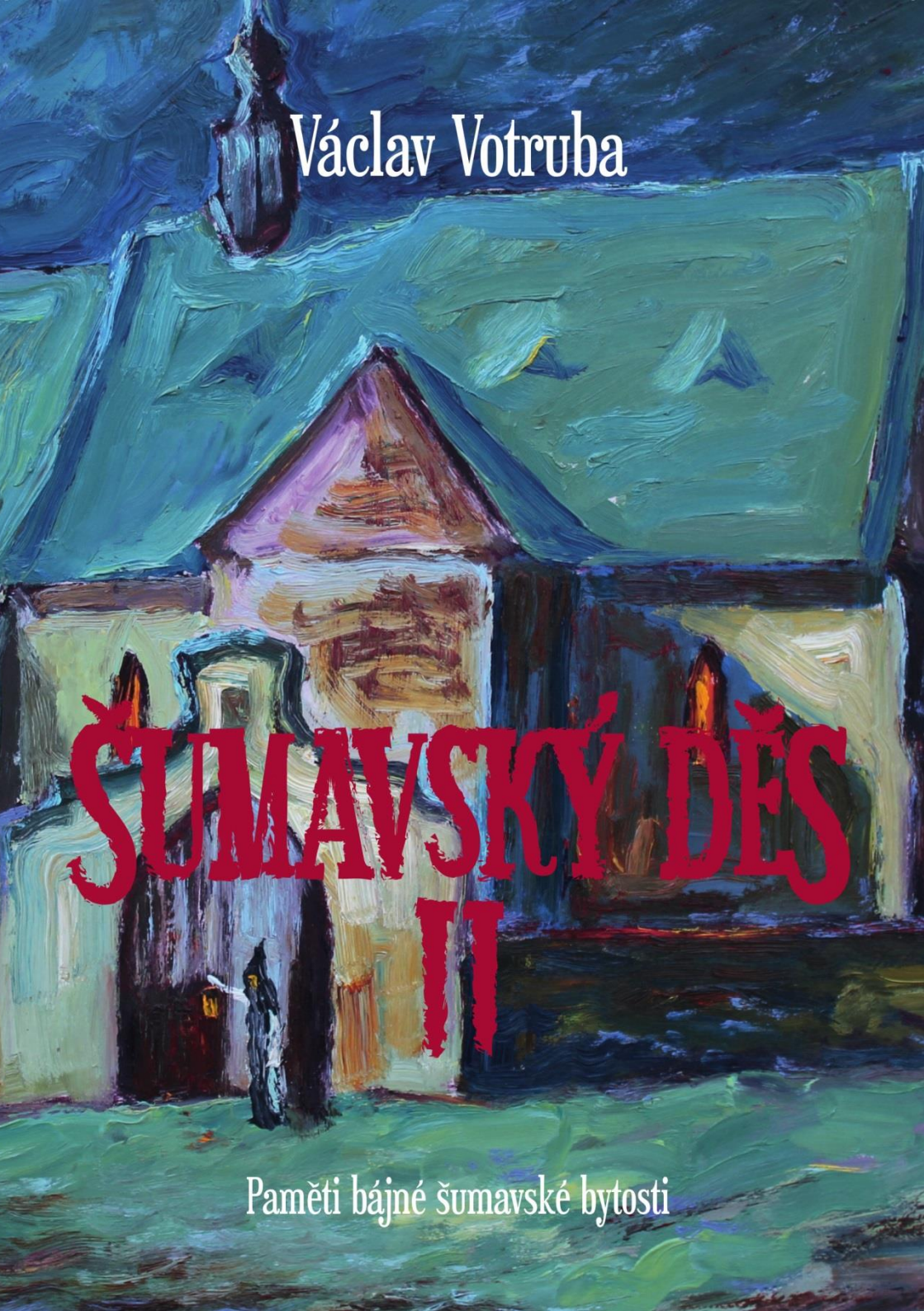

Václav Votruba

ŠUMAVSKÝ DĚS II

Paměti bájně šumavské bytosti

Václav Votruba

ŠUMAVSKÝ DĚS 2

Paměti bájně šumavské bytosti

Úvodník

Je tropický srpnový den roku 2018 a já sedím pod monumentálním pomníkem spisovatele Jindřicha Šimona Baara na Výhledech nad Klenčí pod Čerchovem. Pozoruji mé rodné Chodsko s dobrým pocitem. Poslední kapitola „dvojky“ Šumavského Děsa je dopsána. Jak symbolické, že se v ní vrací upír Ludvík, má nejoblíbenější postava z prvního dílu...

Nečekal jsem, že s pokračováním přispěcháme tak rychle. Jenomže odezva na první knihu byla natolik pozitivní, že jsme se s Děsem shodli, že musíme po naší společné cestě pokračovat dál...

Samozřejmě jsem si říkal, zda vůbec dokážeme na „jedničku“ navázat. Zda má Děs v zásobě dostatek dalších příběhů... Jak bláznivé byly mé pochyby! Stačila dvě setkání na přelomu roku (nejdříve ve Vyšším Brodě, následně v Mojném) a bylo hotovo. Respektive... nabráno.

Děs vyprávěl s takovým zápalem, až mě mrazilo v zádech. Po přečtení této knihy se mi jistě nebudete divit. Jestliže totiž před více než rokem vzpomínal na události staré celá staletí, tentokrát se pouštěl do podstatně bližší minulosti. A co je nejzvláštnější, překvapivě šetřil svým pověstným humorem. „Tyto příběhy, které ti budu vyprávět, nelze brát na lehkou váhu. Jsou kruté, krvavé a... nelidské. Přesto v nich lidé figurují,“ vysvětloval tehdy ve Vyšším

Brodě.

Jednu výjimku přesto udělal. Když jsem se ho zeptal, zda nezažil něco ve Velešíně, usmál se a začal vyprávět o Běloušovi. Ptáte se, co je sakra Bělouš? Mrkněte na sedmou kapitolu. V tomto případě jsem i vůbec poprvé zapojil cenzuru, konec byl totiž ve skutečnosti krapet drsnější a pro knihu, kterou mnozí z vás čtou dětem před spaním, bezesporu nevhodný. Snad mi tento zásah odpustíte. A až potkáte Děsa, schválně se ho na ten závěr zeptejte.

Takže ano... „dvojka“ vám možná přijde více šokující než první díl. Paní Emílie, posedlá Anežka N., nemrtvý z Vyššího Brodu, smrtka ve Vlachově Březí... Je to děsivé... vzrušující... přitažlivé. Mám pravdu? Mám, protože už se třesete, až otočíte stránku a vpustíte bubáky do svých životů. S Děsem přejeme příjemnou zábavu!

Václav Votruba

8. srpna 2018

Výhledy v západních Čechách

Kapitola I. - Paní Emílie z Českého Krumlova

„Přines mi vodu, dělej, ty mrcho,“ vykřikla Emílie, uvězněná na svém loži. Byla potomkem dávného šlechtického rodu, takže jí v žilách kolovala modrá krev, čímž se vždycky ráda chlubila. Dávala najevo svou nadřazenost, obyčejným člověkem opovrhovala, hnusil se jí. Nikdy se tím netajila. Co vám budu povídat, tuhle ženskou neměl v Českém Krumlově nikdo rád.

„Ano, madam,“ ozvalo se z dolního patra.

Ani šlechtic se nevyhne stáří, v případě Emílie dokonce přišlo dřív, než bývá zvykem. V pouhých 56 letech onemocněla myositidou, která spustila další závažné nemoci. O dva roky později již byla zcela odkázána na lůžko ve svém domě v ulici Latrán.

Jelikož neměla žádnou rodinu, musela do svého života vpustit cizí ženu. Ženu, které se ve svém nitru štítila, stejně jako každé jiné osoby neurozeného původu. Neměla však jinou možnost. Řeč je o Zuzaně, devatenáctileté dívce s pronikavými modrými očima a úsměvem, ze kterého šleli snad všichni chlapi ve městě. A nejen oni, stále častěji se jí dvořili i starší páni, z nichž někteří neměli problém ani s tím, že jsou ženatí. Jenomže Zuzana již přítele měla, byl jím vyhlášený grázl Petr Vlk, který měl už jako nezletilý na triku nejeden delikt. To paní Emílie netušila, v té době začínala mít jiné starosti a městské klepy se k ní dostávaly stále řídčeji.

Zuzana se objevila ve dveřích se sklenicí vody na tácku. Emílie ležela v posteli odkrytá, noční košili měla vykasanou až pod prsa, takže ošetřovatelka opět viděla její vychrtlé tělo, které v ní vzbuzovalo šílený odpor.

„Tady máte,“ řekla jemně.

Emílie se na ni podívala a snad se na tváři pokusila vyloudit i úsměv, avšak po chvilce se jí v očích objevil stín, který Zuzana moc dobře znala.

„Vypadni, poběhlce,“ ozvalo se z okoralých rtů. Emíliina pravá ruka vystřelila a sklenici srazila na zem. Ta se samozřejmě rozbila.

„Jsi k ničemu! Copak nevíš, že mám nemocné svaly, že je nemohu korigovat? Je to tvoje vina,“ zaskřehotala šlechtična.

Zuzana měla podezření, že v tomto případě nemoc roli nehrála, ale jen poslušně pokývala hlavou. „Moc se omlouvám, hned vám přinesu novou sklenici a vodu na podlaze utřu.“

Měla nepříjemnou práci, kterou by ne každý zvládl, ale ona se jí chtěla držet stůj co stůj. Emílie jí sice měsíčně dávala směšné peníze, ale nechala ji ve svém domě bydlet, což pro Zuzanu bylo nejdůležitější. Vzhledem k tomu, že stará paní trávila celé dny v posteli, mohla ošetřovatelka užívat celý dům.

„Ne, žádné utírání,“ ozvalo se z postele, když byla Zuzana ve dveřích. Otočila se a nechápavě na Emílii pohleděla. „Tu vodu z podlahy vylížeš!“

„Ale...“ vysoukala ze sebe Zuzana.

„Žádné ale, holčičko. Buď to teď hned vylížeš, nebo se sem už nikdy nevracej.“

„To neudělám,“ zakroutila dívka hlavou. Věděla, že všechno má své meze.

„Ale uděláš. Teď hned!“

„Skončím, nikdo se o vás starat nebude,“ zabojovala Zuzana. V očích se jí objevily slzy.

„Hned!“ zakřičela bába.

Zuzana nevěřila, že to skutečně dělá. Že poníženě klečí vedle postele staré ženské, která si už ani nedokáže utřít zadek. Že se chystá vylízat podlahu. „Ne, prostě to neudělám,“ zvedla se.

„V tom případě odejdi z tohoto domu.“

„Potřebujete mě...“

„Odejdi.“

Zuzana chvíli stála před postelí a bojovala s chutí tu starou rašpli zaškrtnout. Ani by jí to nestálo příliš sil. Byla vyzáblá a takřka nehybná. „Dobře, udělám to,“ řekla a o několik vteřin později již vodu ze země slízávala. Cítila na jazyku prach, pachů z něčeho prohnitého. Zvedal se jí žaludek, ale svůj úkol splnila. Emílie ji mlčky pozorovala a Zuzana by dodnes odpřisáhla, že se jí v koutku úst objevil úsměv.

„Říkám to pořád, jsi jen lidský odpad, co pro peníze udělá všechno,“ konstatovala ta stará bréca a zavřela oči. Tím dala najevo, že chce spát.

„Tu vodu vám přinesu?“ zeptala se Zuzana. V ústech pořád cítila všechnu tu špínu.

„Jdi k čertu.“

O tři hodiny později, to už byl večer, se z horního patra ozval nakrápľý ženský hlas. „Zuzano, děvče, pojď sem,“ volala Emílie.

Ošetřovatelka klímala v křesle, nejdříve měla pocit, že se jí jen něco zdá, ale když hlas, ve kterém bylo cítit počínající šílenství, zintenzívněl, vystřelila a běžela do schodů.

„Ano, madam?“

„Kde to jsem, Zuzano?“ ptala se šlechtična. Očima těkala po místnosti, byla dezorientovaná a vystrašená. Zuzaně přišla ještě sešlejší než kdy jindy, možná i o něco menší, vlastně se v té posteli ztrácela.

„Jste přece doma, paní.“

„Nejsem doma, tady to neznám!“

„Nebojte, jste doma, v bezpečí.“ Zuzana ji pohladila po vlasech a

přikryla ji. „Jenom se vám něco zdálo.“

Emílie jí evidentně nevěřila, ale nechala se uchlácholit. „Děkuji ti, děvče.“

Zuzana se jí chvíli dívala do očí. Ležela před ní úplně jiná žena než odpoledne. Žena ztracená ve svých chorobách, žena na pokraji vlastního života, žena odevzdaná osudu. „Potřebujete něco?“

„Ne, děkuji, omlouvám se, že jsem tě vyrušila, když už je noc.“

„Je teprve večer...“

„I tak... Promiň.“

„Nemáte hlad?“

„Ne.“

„Na záchod se vám, víte co... nechce?“

„Ne.“

„Tak dobrou noc.“

„Dobrou.“

Zuzana myslela na Petra, neviděli se už dva dny, což jí připadalo nekonečné. Paní Emílie ho nenáviděla. Po setkání, kdy jí Petr k posteli přinesl květiny, za které dal své poslední peníze, Zuzaně dala ultimátum – buď on, nebo ona. Mladí milenci se tak scházeli potají. Zuzana si to nedokázala vysvětlit, ale i když byl Petr přes den dole, její zaměstnavatelka o něm nahoře věděla. Možná ho cítila, možná slyšela jeho přidušený smích, to je jedno, prostě o něm věděla. Zuzanu pak tahala za vlasy, nebo jí do rukou zatínala nehty. Trýznila ji a na očích jí bylo znát, jak se náramně baví. V noci většinou krotla a o Petrově přítomnosti neměla ani páru.

Ošetřovatelka seděla na židli vedle své postele a hleděla na ulici. Centrum Českého Krumlova na ni mělo uklidňující vliv. Vždy si představovala staré časy, kdy se po městě pohybovali Emíliini předci. Načepýření a v těch nejdražších oděvech. Byli všichni tak nepříjemní a povýšení? Mohla za to údajná modrá krev?

„Zuzano!“ vytrhl ji ze zamyšlení rozzuřený křik. Opět ona. Stará paní.

„Už letím,“ zavolala dívka a navlékla si přes košilku svetr.

Žádná odpověď. Ticho. Třeba spí, pomyslela si Zuzana, ale věděla, že tomu tak není. Věděla, že ta bestie číhá. Číhá v temnotě svého zatuchlého pokoje, ze kterého se ošetřovatelce zvedal žaludek.

Slabě zaklepala na dveře a otevřela. Emílie seděla na posteli. „Bože, jak jste to dokázala?“ neudržela se Zuzana. Fakt, že se ta chorobami prolezlá ženská dokázala posadit, ji fascinoval. Byla již přesvědčena, že Emílie bude navždy upoutaná na lůžko.

„Mlč a pojď sem,“ odsekla šlechtična. V očích měla plameny, opět to byla úplně jiná žena, než s jakou mluvila před chvilkou.

„Pojď sem,“ zopakovala. Ošetřovatelka nehybně stála ve dveřích. Byla jak přikovaná, nechtěla k té staré hydře, věděla, že ji opět čeká bolest a ponížení.

„Tak bude to?“

„Ano, madam, už jdu.“

„To bych prosila.“

Emílie shodila pokrývku na zem. Zuzana si okamžitě všimla promočeného prostěradla.

„Co to je?“ tázala se stará paní hlubokým hlasem.

„Ptala jsem se vás, jestli potřebujete na záchod...“

„Ptala ses, zda se mi NECHCE na záchod. To je rozdíl, ty mrcho.“

„Promiňte.“

„Pojď ještě blíž.“

Zuzana přistoupila, jak nejbliž to šlo. Byla smířená s tím, že přijde trest. Určitě ji zase bude tahat za vlasy. A také že ano. Zkostnatělá ruka ji chytila a srazila k posteli. Přímo na promočené prostěradlo.

„Lízej!“

„Ne, to přece nemyslíte vážně,“ bránila se uslzená dívka.

„Lízej!“

Věděla, že nemá na výběr. Věděla, že tu noc v ní zemřela mladistvá naivita a nevinnost. Tu noc se všechno zlomilo. Když jazykem přejížděla přes prostěradlo a za hlavou slyšela úchylný skřehot, byla přesvědčena, že je na absolutním dně, od kterého už se může jen odrazit. Níže to již přece nejde. Jenomže se mýlila, jak ukázaly nadcházející dny...

Když ráno Emílii nesla snídani, měla zrychlený tep. Nevěděla, co může čekat. Šlechtična byla čím dál víc nevyzpytatelnější. Jako by se v jejím těle nacházelo hned několik osobností. Nebo to celé jen hrála? Chtěla si před smrtí užít ještě pořádné divadlo? Tragické představení o dvou rolích?

Byla vzhůru. Ležela na zádech a hleděla do stropu. „To je dost, už jsem měla hlad,“ řekla celkem klidně.

„Nechtěla jsem vás budit...“

„Budit? Jsem vzhůru nejméně dvě hodiny, nemohu si dovolit vyspávat. Musím pracovat.“

„Pracovat?“ podivila se Zuzana.

Emílie se na ni podívala. Dívka nedokázala rozpoznat, zda v jejím obličejí vidí pobavení, vztek nebo jen počínající demenci, kterou přinášela vleklá nemoc.

„Pracovat...“

„Na čemu budete pracovat, smím-li se zeptat?“

„Nebud' zvědavá, huso.“

„Dobrá...“

„Co dnes plánuješ k obědu?“

Ta otázka Zuzanu překvapila. Emílie totiž většinou nejedla. Vlastně přežívala jen na chlebu a tekutinách.

„Přála byste si něco speciálního?“

„Zelí.“

„Zelí?“

„Co je na tom divného?“

„Vlastně nic. Vzhledem k tomu, že je neděle, to dává i smysl. Uděláme si slavnostnější oběd, co vy na to?“

„Věděla jsem, že mě pochopíš,“ pokusila se šlechtichna o úsměv.

„Pokud chcete, můžu vařit častěji.“

„To bych byla ráda...“

„Dobrá,“ řekla ošetřovatelka a vyšlápala si ke dveřím.

„Zuzano, počkej,“ ozval se nečekaně jemný hlas. „Promiň mi ten včerejšek, ta nemoc mě ničí.“

„To nic. Vím, že to máte těžké.“

Těžké to měla, to ano, Zuzana však věděla, že Emíliina rostoucí tyranie nemá s nemocí nic společného. I po tolika hodinách cítila kyselou moč na jazyku...

Zelí bylo chutné. Všechny ingredience našťestí měly ženy doma, takže Zuzana nemusela běhat po okolí a nic shánět. Stará žena dokonce spořádala šest knedlíků. A pořád neměla dost... „Dala bych si zákusek,“ konstatovala.

„Možná bych mohla něco sehnat ve městě.“

„Tak na co čekáš?“

„Už jdu.“

„A stav se cestou v hostinci pro pivo, musíme to spláchnout!“

Zuzana Emílii nepoznávala. Šlechtična a pivo? To bylo nemyslitelné. Přesto její přání splnila. „Aby se vám neudělalo špatně, není to pro vás zrovna nejlepší kombinace,“ prohodila, když jí nalévala sklenici.

„Stejně brzy zemřu, tak co bych si trošku neužila. Víš, o čem jsem přemýšlela?“

„Nevím.“

„O tom, že nemám žádné děti, žádné příbuzné, o kterých bych věděla...“

„Ano.“

„...a tím pádem není nikdo, kdo by zdědil můj majetek.“

Zuzaně přejel mráz po zádech. Snaží se jí stará paní něco naznačit?

„To mě mrzí...“

„Nemusí. Přemýšlím totiž, že bych závěť napsala na tebe.“

„Na mě?“

„A ne? Jsi můj nejbližší člověk.“

„Ano, ale...“

„Žádné ale nechci slyšet. Drž zobák a nalej mi ještě sklenici. Nebo víš co, nech mi tady celý džbán a jdi si odpočinout.“

„Celý džbán? Udělá se vám špatně.“

„To je moje věc.“

Zuzana neochotně odešla. Bouřilo v ní mnoho emocí, byla nadšená z toho, co právě slyšela, stejně tak ale tušila, že to nebude jen tak. Že na ni Emílie něco chystá.

Zhruba za hodinu se ozvalo jemné zavolání. Už když dívka stoupala do schodů, měla zvláštní pocit. Nechtěla do toho pokoje.

„Zuzano, pospěš.“

Přidala do kroku. Šlechtična byla celá bílá. Už od dveří Zuzana poznala, že je jí špatně. Rychle k ní přikročila a sklonila se k ní. V tu chvíli ji Emílie pozvracela. Ten zápach byl zničující, chtěla zešít, vyběhnout z domu a už se nevrátit. Ze všeho nejhorší byl ale smích. První upřímný smích, který od té fuchtle kdy slyšela. Ta bába se popadala za břicho!

„To jste udělala schválně,“ konstatovala Zuzana znechuceně.

„Když myslíš,“ ušklíbla se Emílie. „A teď makej, přece mě tu takhle nenecháš.“

Další den vládlo ticho. Šlechtičně se evidentně přitížilo, tak jen pospávala. Pospávala a kňučela. Až se v Zuzaně probouzela lítost. Přece jen... na smrtelné posteli by se lidem mělo odpouštět.

A Emílie na smrtelné posteli bezesporu byla. Žádnou jinou už nikdy nevyzkouší. Vlastně se už nikdy nikam nepodívá z této místnosti, domu, ulice či města. Její životní podzim se chýlí ke konci.

Zuzana na ni hleděla. Věděla, že kdyby se stará paní probudila a viděla ji, jak ji pozoruje, byla by zlostná, ale dívce to beztak nedalo. Prohlížela si její tvář, přemítala nad tím, jestli by viděla, jak z toho umírajícího těla odchází duše.

Emílie na ni pohlédla. Byl to opět ten pohled odevzdanosti a utrpení. „Ty jsi tady?“ zeptala se tiše.

„Ano, madam.“ Zuzana čekala nával výčitek, ale stará paní vážně nebyla ve formě. „Jsem tady, kdybyste něco potřebovala.“

Emílie ji chabě chytila za ruku. „Jsi poklad, bez tebe už bych nežila.“

Zuzaně opět slzely oči. Je možné někoho nenávidět a zároveň zvláště milovat? Tu polomrtvou ženu nesnášela, jenomže stejně tak si k ní vytvořila určité pouto. Ostatně někdy to tak bývá mezi únoscem a obětí. Tady sice žádný únosce nebyl, ale svým způsobem to bylo podobné.

„Nechám už vás odpočívat,“ vydechla ošetřovatelka. „Kdybyste něco potřebovala, zavolejte, nebo zacinkejte na zvonek. Budu připravená.“

„Děkuji ti.“

„Sladké sny.“ Zuzana vstala a udělala něco, co ji samotnu šokovalo – políbila šlechtičnu na čelo. Cítila z ní smrt, byl to horší zápach než všechna promočená prostěradla.

Z místnosti odešla s pocitem loučení. Přišel den D? Emílie sice

vypadala odevzdaně, ale to bylo jen zdání. Ve svém nitru bojovala, nehodlala přijmout fakt, že ona, tak význačná osoba, by měla zmizet ze světa pozemského. Vlastně nedokázala pochopit, že se tak skutečně děje.

Zuzana se usadila dole v hale a pustila se do čtení knihy. Na desáté stránce se ale nachytala, že řádky textu vůbec nevnímá. Myšlenky jí utíkaly směrem ke své jediné společnici posledních dní a týdnů. Skutečně zemře? A co se stane poté?

Ozvalo se slabé zaťukání, nikoliv však ze shora, ale ode dveří. Petr! Úplně na něj zapomněla.

„Spí?“ zašeptal ve dveřích.

„Dneska je celý den mimo. Mám obavy, že dnes v noci možná zemře. Mám pocit, jako bych na vlastní oči viděla, jak z ní prchá život.“

„Bába má tuhý kořínek, moc se neraduj.“

„Neraduj? Nechci, aby zemřela! Až se tak stane, budu muset opustit tento dům.“

Po poslední větě se Zuzana zamyslela. „Víš, co mi řekla?“ zeptala se po chvíli. Petr přirozeně zakroutil hlavou. Jak to měl vědět? V posledních dnech se neviděli. „Že by na mě přepsala závěť.“

Vytřeštil na ni oči. Přesně to chtěl slyšet! Vlastně v to i tajně doufal. Zuzana sice práci přijala kvůli tomu, aby měla přechodně kde bydlet, ale Petr měl daleko širší plány. Věděl, že Emílie nikoho nemá, a tak doufal, že se jeho partnerka vetře do její přízně.

„To je přece úžasné!“ zvolal.

„Potichu,“ dala mu prst na ústa. „Víš, jak dobře slyší.“

„V tom případě ale nesmí umřít. Tu závěť musí stihnout přepsat!“

„Vůbec nevím, jak to probíhá. K tomu musí být zapotřebí notář, ne?“

„To vůbec nevím, holka.“ Odmlčel se. „Ale zjistím to! Zítra večer zase přijdu a budeme chytřejší. Snad ještě vydrží.“

Zuzana ho objala. „Petře, je to opravdu strašné... Kdybys viděl, do čeho mě nutila. Do tak odporných věcí, že na ně nemohu ani myslet.“

„Já vím, lásko, ale musíš to vydržet. Pokud skutečně podepíše, uznáš sama, že to trýznění a ponižování za to stálo.“

Plakala. Opět. V posledních dnech to nebylo nic neobvyklého. „Nemůžu ani říct, co jsem dělala. Přestal bys mě milovat.“

„Vždycky tě budu milovat, i kdyby...“

Ozvalo se volání. „Zuzano!“ Ten hlas přišel z horního patra, ale nebyl tlumený přes dveře.

„Zuzano!“

Klepala se. Chytila svého milence za ruku a pociťovala skutečnou hrůzu.

„Musíš za ní jít,“ zašeptal jí. „Možná přichází ten pravý okamžik. Pokud je aspoň trošku při smyslech, zlom ji!“

Oba se zvedli a mlčky šli ke schodům. Emílie, která stála nahoře, si jako první všimla Zuzana. Začala vřestět, až to probudilo sousedy ve vedleším domě. Nikomu ale nic nenahlásili, věděli, že je šlechtična těžce nemocná a na podivné zvuky si již zvykli.

Hleděli na ni. Na vrásčitou přízračnou ženu, která stála na